

ÎNCHEIERE

16 noiembrie 2016

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, – Svetlana Filincova,
Judecători – Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

Examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Municipală Specializată „Liftservice”,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Galina Grajdean împotriva lui Grigore Vîrlan și Întreprinderea Municipală Specializată „Liftservice”, intervenienți accesorii privind încasarea prejudiciului material și moral, cauzat prin decesul întreținătorului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Întreprinderea Municipală Specializată „Liftservice”,

constată:

La 25 noiembrie 2015 Galina Grajdean, prin intermediul reprezentantului său a înaintat cerere de chemare în judecată, împotriva lui Grigore Vîrlan și Întreprinderea Municipală Specializată „Liftservice” (în continuare ÎMS „Liftservice”), intervenienți accesorii ÎMGFL nr.16 și Serghei Stog, solicitînd încasarea de la Grigore Vîrlan și ÎMS „Liftservice”, în mod solidar, a compensației pentru paguba materială cauzată în legătură cu decesul și înmormîntarea lui Nicanor Grajdean, în sumă de 24 115 lei, încasarea de la Grigore Vîrlan și ÎMS „Liftservice” în mod solidar, a compensației pentru paguba morală cauzată în legătură cu decesul lui Nicanor Grajdean în sumă de 10 000 lei, obligarea ÎMS „Liftservice” la plată viageră în beneficiul Galinei Grajdean, cu tilu de prejudiciul material cauzat în urma decesului soțului Grajdean Nicanor, egală cu diferența dintre pensia soțului lunară de 881,58 lei și a ei în mărime de 426 lei 59 bani, ceea ce constituie 455 lei lunar;

- încasarea de la ÎMS „Liftservice” în beneficiul lui Grajdean Galina, o plată unică, cu titlu de compensație pentru prejudiciul material cauzat în

urma decesului soțului, egal cu diferența dintre pensia soțului lunară de 881,58 lei și a ei în mărime de 426 lei 59 bani, ceea ce constituie 455 lei lunar, pentru perioada de la 17 august 2011 pînă la 17 noiembrie 2015, suma diferenței constituind 22 750 lei.

În susținerea acțiunii înaintate, s-a invocat că, la 17 august 2011, Grigore Vîrlan, fiind angajat al ÎMS „Liftservice”, în calitate de liftier, era la serviciu și deservea ascensorul din str. Alba Iulia nr. 186/2, care era defectat la etajul 7. Acesta a stabilit defecțiunea liftului (ușa ascensorului era deschisă avariat, cabina liftului era la alt etaj) dar contrar obligațiilor de serviciu nu a luat careva măsuri de protejare a zonei de pericol pentru a asigura securizarea locatarilor utilizatori ai liftului, pînă la sosirea persoanelor responsabile de lichidarea defecțiunilor tehnice.

Drept urmare, locatarul blocului dat, Nicanor Grajdean, care era soțul ei, în circumstanțele defecțiunii ascensorului, a căzut în puțul ascensorului. De la leziunile corporale căpătate a decedat pe loc.

Prin sentința Judecătoria sectorului Buiucani municipiul Chișinău din 11 mai 2015, Grigore Vîrlan a fost condamnat la 3 ani de închisoare, pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute la 149 alin. (1) Cod Penal, cu suspendarea condiționată a pedepsei pe un termen de 3 ani. Acțiunea civilă intentată în procesul penal, a fost admisă în principiu, urmînd a fi înaintată în ordine civilă. Conform Deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2015, sentința Judecătoria sectorului Buiucani municipiul Chișinău din 11 mai 2015, a fost menținută, devenind definitivă și executorie.

A mai susținut că la înmormîntarea soțului, Nicanor Grajdean, a suferit cheltuieli în mărime de 24 115 lei, iar confirm certificatului nr.3019 din 30 octombrie 2014, eliberat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, decedatul Nicanor Grajdean era invalid de gradul II și a beneficiat pînă la deces de pensia în mărime de 881,58 lei. Soția decedatului Nicanor Grajdean – Galina Grajdean este invalid de gradul III și beneficia de pensie în mărime de 426,59 lei.

Astfel, soției aflate la întreținerea soțului i-a fost cauzat prejudiciu material în urma decesului soțului, egal cu diferența dintre pensia soțului lunară de 881,58 lei și a ei în mărime de 426 lei 59 bani, ceea ce constituie 455 lei lunar.

Dat fiind faptul că, decesul lui Nicanor Grajdean a survenit în urma exploatării necorespunzătoare a liftului (ascensorului), proprietar al căruia este întreprinderea Municipală Specializată „Liftservice”, prejudiciul material se impută ultimului în virtutea răspunderii civile delictuale, în calitate sa de izvor al pericolului sporit.

Prin hotărîrea Judecătorei sectorului Buiucani municipiul Chişinău din 12 februarie 2016 a fost admisă parţial acţiunea Galinei Grajdean împotriva lui Grigore Vîrlan, şi ÎMS „Liftservice”, intervenienţi accesorii ÎMGFL 16 şi Serghei Stog, cu privire la încasarea prejudiciului material şi moral, cauzat prin decesul întreţinătorului. S-a încasat în mod solidar de la Grigore Vîrlan şi ÎMS „Liftservice” în beneficiul Galinei Grajdean suma bănească în mărime de 24 115 (douăzeci şi patru mii una sută cincisprezece lei) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat. S-a încasat de la ÎMS „Liftservice” în beneficiul Galinei Grajdean suma bănească în mărime de 10 000 lei (zece mii lei) cu titlu de prejudiciu moral cauzat. S-a încasat de la ÎMS „Liftservice” în beneficiul Galinei Grajdean suma bănească de 455 (patru sute cincizeci şi cinci lei) lei cu titlu de compensaţie lunară pe viaţă pentru prejudiciul material cauzat în urma decesului soţului. S-a încasat de la ÎMS „Liftservice” în beneficiul Galinei Grajdean suma bănească în mărime de 22 750 (douăzeci şi două mii şapte sute cincizeci lei) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma decesului soţului pentru perioada 17 august 2011-17 noiembrie 2015. S-a încasat de la Grigore Vîrlan în beneficiul statului 361,73 (trei sute şasezeci şi unu lei şi şaptezeci şi trei bani) lei cu titlu de taxă de stat. S-a încasat de la ÎMS „Liftservice” în beneficiul statului 1157,88 (una mie una sută cincizeci şi şapte lei şi optzeci şi opt bani) lei, cu titlu de taxă de stat. În rest acţiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 21 iunie 2016 a fost admis apelul declarat de ÎMS „Liftservice”, ca întemeiat. S-a casat hotărîrea Judecătorei sectorului Buiucani municipiul Chişinău din 12 februarie 2016, în pricina dată, în partea prin care s-a dispus încasarea în mod solidar de la Grigore Vîrlan şi ÎMS „Liftservice” în beneficiul Galinei Grajdean suma de 24 115 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat, suportat pentru cheltuielile de înmormîntare şi în partea prin care s-a dispus încasarea de la ÎMS „Liftservice” în beneficiul Galinei Grajdean suma de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. S-a adoptat în această parte o nouă hotărîre prin care, capătul de cerere înaintat de Galina Grajdean împotriva ÎMS „Liftservice” cu privire la încasarea sumei de 24 115 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat, suportat pentru cheltuielile de înmormîntare au fost respinse ca tardive. S-a menţine hotărîrea în partea prin care s-a încasat de la Grigore Vîrlan în beneficiul Galinei Grajdean suma de 24 115.00 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat, suportat pentru cheltuielile de înmormîntare. Capătul de cerere înaintat de Galina Grajdean împotriva ÎMS „Liftservice” cu privire la încasarea sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, a fost respins ca lipsit de temei. S-a încasat de la Grigore Vîrlan în beneficiul Galinei Grajdean 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. S-a modificat

hotărîrea instanței de fond în partea prin care s-a dispus încasarea de la ÎMS „Liftservice” în beneficiul Galinei Grajdean suma de 455 lei cu titlu de compensație lunară pe viață, rezultată din decesul soțului-întreținător, prin micșorarea sumei încasate lunar pînă la 227,5 (două sute douăzeci și șapte lei 50 bani) lei. S-a modificat hotărîrea instanței de fond în partea prin care s-a dispus încasarea de la ÎMS „Liftservice” în beneficiul Galinei Grajdean suma bănească în mărime de 22 750 lei cu titlu de compensație pentru prejudiciul cauzat în urma decesului soțului pentru perioada 17 august 2011 - 17 noiembrie 2015, prin micșorarea sumei date pînă la 8 190 lei. S-a modificat hotărîrea instanței de fond în partea prin care s-a dispus încasarea de la ÎMS „Liftservice” în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 1 157,88 lei, prin micșorarea sumei pînă la 796,16 lei, care a fost dispusă spre încasare cu acest statut. În rest, hotărîrea instanței de fond a fost menținută.

La 15 august 2016 ÎMS „Liftservice” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, solicitînd casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond, în partea ce ține de încasarea de la ÎMS „Liftservice” a sumei de 227,50 lei cu titlu de compensație lunară pe viață și în partea ce ține încasarea sumei de 8 190 cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma decesului soțului, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri prin care pretențiile în cauză să fie respinse.

În motivarea cererii a indicat că atît instanța de fond, cît și instanța de apel a interpretat în mod eronat Legea, fapt care a dus la soluționarea greșită a litigiului.

Susține recurentul că argumentele invocate de instanțele de judecată ierarhic inferioare, potrivit cărora sunt aplicabile speței prevederile art.1410 din Codul Civil și că recurentul ar avea obligația de repara prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sport, sunt neîntemeiate, ori izvorul de pericol sport a ieșit din posesiunea acestuia ca urmare a intervenției neautorizate a lui Nicanor Grajdean. Materialele dosarului atestă că una din cauzele accidentului a fost implicarea nelegitimă a persoanei neautorizate – Nicanor Grajdean.

Consideră recurentul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat eronat probele anexate la materialele dosarului, fiind constatată, în lipsa temeiului legal, răspunderea ÎMS „Liftservice”.

La 10 octombrie 2016 Galina Grajdean a depus referință la recursul declarat de ÎMS „Liftservice”, evidențiind faptul că recurentul a declarat recursul în cauză în lipsa probelor sau argumentelor care cad sub incidența art.432 din Codul de Procedură Civilă.

La 16 octombrie 2016 ÎMS „Liftservice” a depus supliment la cererea de recurs, reiterându-și poziția invocată.

La data de 15.11.2016 avocatul Bordeian Valerian, reprezentantul Gailnei Grajdean, a depus referință la recursul suplimentar declarat de ÎMS „Liftservice” indicînd că recursul dat urmează a fi respins, fiind declarativ și nefondat.

Analizînd temeiurile invocate în cererile de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile Legii, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de ÎMS „Liftservice” ca fiind inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod Procedură Civilă.

În conformitate cu art.433 lit. a) Cod Procedură Civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod Procedură Civilă.

Dat fiind faptul că temeiurile declarării recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII din Codul de Procedură Civilă, sunt strict delimitate de art.432, Completul reține că, reieșind din prevederile art.437 alin.(1) lit.f) din Codul de Procedură Civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau acelor circumstanțe ale aplicării eronate ale normelor de drept material sau procedural, care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, criticile aduse de recurent, însoțite de vasta argumentare a circumstanțelor de fapt ale, percepute din propriul punct de vedere al recurentului, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art.432 din Codul de Procedură Civilă, în condițiile în care se insistă asupra reaprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de judecată.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de judecată, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

Mai mult ca atît, Colegiul notează că, în esență, argumentarea expusă în cererea de recurs este similară argumentării expuse în cererea de apel din

13 mai 2016, asupra căreia instanța de apel s-a expus cu suficientă claritate, circumstanță care evidențiază caracterul iluzoriu al criticilor aduse de recurent.

Se cere a fi precizat că, specific recursului declarat în condițiile secțiunii a 2-a, Capitolul XXXVIII, Cod Procedură Civilă, este că recursul nu provoacă o rejudecare a fondului pricinii. Rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Abordarea recurentului în speță evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de judecată, însă argumentele acestuia nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor instanței de judecată, care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, iar recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, caracter care nu poate fi evidențiat de cererile de recurs în cauză.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod Procedură Civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarate de Întreprinderea Municipală Specializată „Liftservice”.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecători –

Svetlana Filincova,

Dumitru Mardari

Maria Ghervas